

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Gamtamokslinio ugdymo bendrųjų programų atnaujinimas

Ugdymo turinio departamento

Ugdymo turinio rengimo skyriaus vedėja Saulė Vingelienė

Atnaujinant bendrąsias programas remiamasi **Bendrujų programų atnaujinimo gairėmis**, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. V-1317

Dalykų Bendrosios programos atnaujinamos Gairėse nubrėžtomis **bendrujų programų atnaujinimo kryptimis**:

- stiprinti asmens savybių ir vertybių ugdymą;
- sukurti sąlygas kiekvienam mokiniui įgyti aukštesnius pasiekimus.

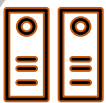
2020 gegužė

Įvadinis atnaujintojų susitikimas

2020 lapkritis

Parengti pradiniai pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų projektai

2020 rugpjūtis

Pasiekimų sričių ir pasiekimų pristatymai bendruomenėms

2021 kovas

Pakoreguoti pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų projektai

Nuo 2021 spalio

Atnaujintų bendrųjų programų elementų išbandymas mokyklose

2021 liepa

Pakoreguoti pradinio ir pagrindinio ugdymo ir parengti pirmieji vidurinio ugdymo bendrųjų programų projektai

2022 liepa

Patvirtintos atnaujintos bendrosios programos

Nuo 2023 rugsėjo

Etapiškai pradedamos įgyvendinti atnaujintos bendrosios programos

Bendrujų programų pokyčių kryptys

2008 m. bendrosios programos	2022 m. bendrosios programos
Dalykinės ir bendrosios kompetencijos.	Kompetencijos.
Remtasi atnaujintųjų žiniomis.	Vaiko raidos aprašas, konsultacijos.
Mokymosi turinys 100 proc. ugdymo laiko.	Mokymosi turinys 70 proc. mokymosi laiko. Dėl 30 proc. laiko sprendžia mokytojas.
Mokymosi turinys pateikiamas koncentrais kas dvejus metus.	Mokymosi turinys pateikiamas kas metus, atsisakyta mokymosi turinio pasikartojimo. Siekiama horizontalios ir vertikalios dermės.
Mokymosi turinys mažintas kai kurių temų atsisakant arba perkeliant į aukštesnes klases.	Mokymosi turinys atnaujinamas atsižvelgiant į pasaulines bendrųjų programų rengimo tendencijas.
Bendrosios ir integruojamosios programos.	Integruojamosios programos, rekomendacijos ir kitas aktualus turinys integruojamas į turiniu susijusių dalykų bendrąsias programas.
Trys pasiekimų lygių požymiai.	Keturi pasiekimų lygių požymiai.

Atnaujinant gamtamokslinio ugdymo bendrąsias programas remiamasi:

- Kompetencijų raidos aprašu ir Vaiko raidos aprašu
- Esamomis pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis
- Tarptautinių IEA TIMSS ir OECD PISA tyrimų medžiaga
- Nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų medžiaga
- Pasaulio pažinimo standartizuota programa ir Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų medžiaga
- 2015 m. parengta Integruoto gamtos mokslų kurso programa 5–8 klasėms ir jos išbandymo patirtimi
- Užsienio šalių (Suomijos, Lenkijos, Kanados, Australijos ir kt.) patirtimi
- Ugdymo praktika

Gamtamokslinis ugdymas skirtas skatinti mokinių domėjimąsi gamtos mokslais ir plėtoti jų gamtamokslinį raštingumą ir kompetencijas:

- naudotis gamtos tyrimų metodais ir žiniomis bei supratimu apie gamtos mokslų, reiškinius procesus ir sampratas ieškant atsakymų į iškylančius klausimus;
- pateikti ir vertinti argumentus, kurie remtųsi faktais, bei formuluoti pagrįstas išvadas;
- aiškinti žinių svarbą priimant asmeninius sprendimus, lokalių ir globalių gamtamokslinių problemų sprendimų pagrįstumą;
- suprasti žmogaus veiklos sukeltus pokyčius gamtoje ir imtis asmeninės atsakomybės už aplinkos išsaugojimą, tausoti savo ir kitų žmonių sveikatą.

Gamtamokslinio ugdymo BP pasiekimų sritys ir jų sąsaja su kompetencijomis

 Pažinimo kompetencija

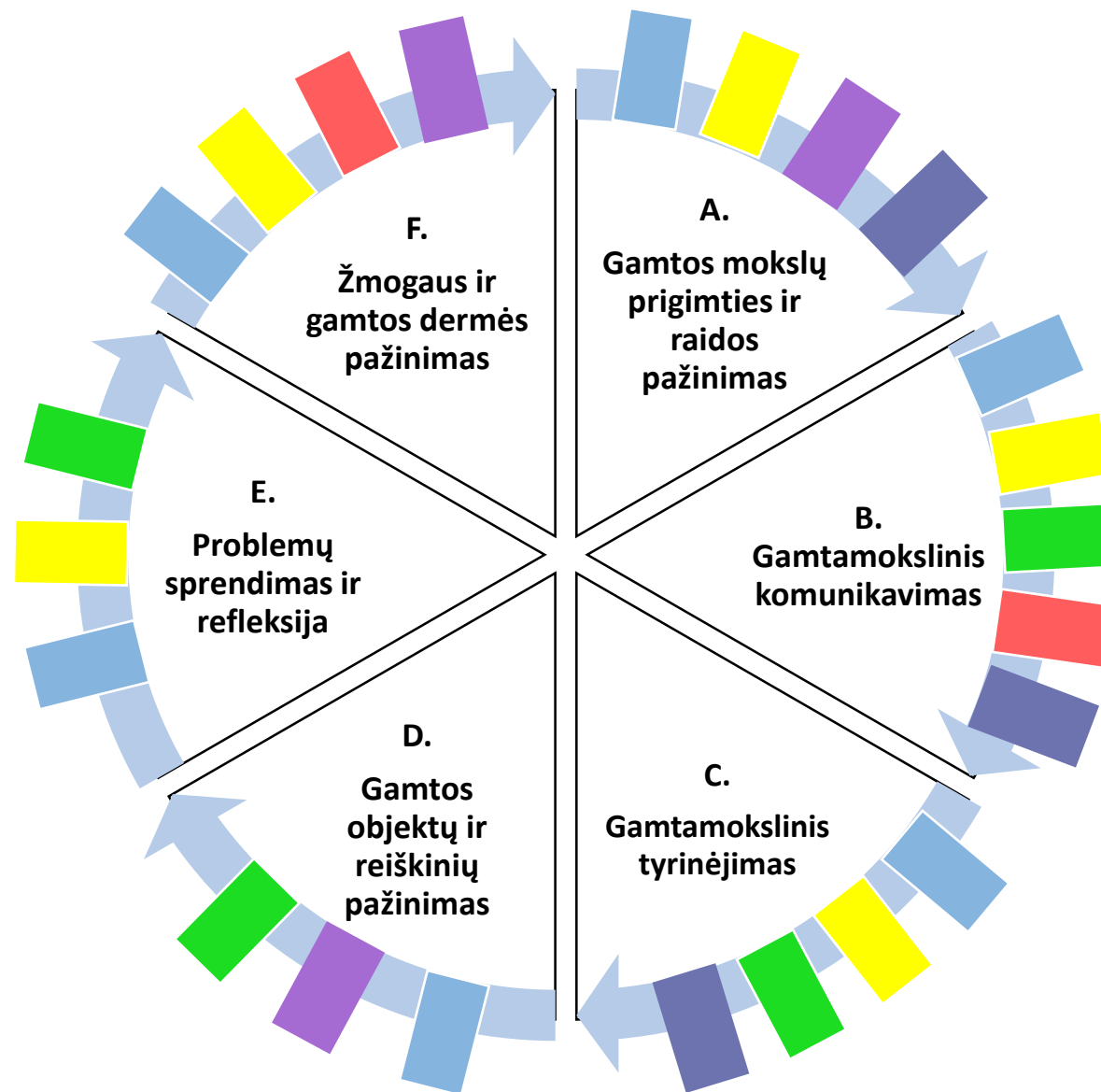
 Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

 Kūrybiškumo kompetencija

 Pilietiškumo kompetencija

 Kultūrinė kompetencija

 Komunikavimo kompetencija

Kompetencijų žemėlapis

Mokymosi turinys	Pažinimo (K1)				Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos (K2)				Kūrybiškumo (K3)				Pilietiškumo (K4)				Kultūrinė (K5)			Komunikavimo (K6)		
	Dalyko žinios ir gebėjimai	Kritinis mąstymas	Problemu sprendimas	Mokėjimas mokytis	Savimone ir savitvardos įgūdžiai	Empatiškumas, socialiniai sąmoningumas ir teigiamų tarpusavio santykių kūrimas	Atsakingas sprendimų priėmimas ir elgesys, įvertinant pasekmes	Rūpinimasis sveikata	Tyrinėjimas	Generavimas	Kūrimas	Vertinimas ir refleksija	Piliietinis tapatumas ir pilietinė galia	Gyvenimas bendruomenėje, kuriant visuomenę	Pagarba žmogaus teisėms ir laisvėms	Valstybės kūrimas ir valstybinio stiprinimo tarptautinėje bendruomenėje	Kultūrinis išprusimas	Kultūrinė raiška	Kultūrinis sąmoningumas	Pranešimo kūrimas	Pranešimo pateikimas ir komunikacinė sąveika	Pranešimo analizė ir interpretavimas
6.8.1. Medžiagos sandara	A1, A2, D1, D2, D3, D4	B5, D2, E1, E2, E3	B5, C2, E1, F3	E4	E4	B4	A4, F2	F1	B2, C2, E2	E1	D5	C6, E3	F3	F3	B3	F2, F3	A3, A4	D2, F2	A4, F2	B1, B2, B3, B5, C5, C6	B4	B2, E3
6.8.2. Visata ir jos evoliucija	A1, A2, D1, D2, D3, D4	B5, D2, E1, E2, E3	B5, C2, E1	E4	E4	B4	A4, F2		B2, C2, E2	E1		C6, E3			B3	F2	A3, A4	D2, F2	A4, F2	B1, B2, B3, B5, C5, C6	B4	E3
6.8.3. Periodinis dėsnis	A1, A2, D1, D2, D3, D4	D2, E1, E2	B5, E1	E4	E4	B4	A4, F3		B2, E2	E1	D5	C5	F3	F3	B3	F2, F3	A4	D2	A4	B1, B2, B3, B5	B4	B2
6.8.4. Cheminiai ryšiai	D1, D2, D3, D4	D2, E1, E2, E3	B5, C2, E1, F3	E4	E4	B4			B2, E2	E1	D5	C5, C6			B3		A4	D2	A4	B1, B2, B3, B5	B4	B2
6.8.5. Cheminės formulės	A1, D1, D2, D3, D4	D2, E1, E2	E1	E4	E4	B4			E2	E1	D5	E3						D2		B1, B2, B3, B5	B4	B2
6.8.6. Elektra	A1, A2, D1, D2, D3, D4	B5, D2, E1, E2, E3	B5, C2, E1, F3	E4	E4	B4	A4, C4, F2, F3		B2, C2, E2	C3, E1	C4, D5	C5, C6, E3	F3	F3	B3	F2, F3	A4	D2, F2	A4, F2	B1, B2, B3, B5, C5, C6	B4	E3
6.8.7. Cheminės reakcijos ir energijos virsmas	D1, D2, D3, D4	D2, E1, E2, E3	E1	E4	E4	B4	C4		B2, E2	C3, E1	C4, D5	C5, E3	F3	F3				D2		B1, B2, B3, B5	B4	B2
6.8.8. Evoliucija	A1, A2, D1, D2, D3, D4	D2, E1, E2, E3	B5, C2, E1, F3	E4	E4	B4	A4, C4		B2, C2, E2	C3, E1	C4, D5	C5, C6, E3				F2	A4	D2, F2	A4, F2	B1, B2, B3, B5	B4	B2
6.8.9. Ekosistema	A1, A2, D1, D2, D3, D4	D2, E1, E2, E3	B5, C2, E1, F3	E4	E4	B4	A4, C4, F2, F3	F1	B2, C2, E2	C3, E1	C4, D5	C5, C6, E3	F3	F3	B3	F2, F3	A3, A4	D2, F2	A4, F2	B1, B2, B3, B5	B4	B2
6.8.10. Ekosistemų stabilumas	A1, A2, D1, D2, D3, D4	D2, E1, E2, E3	B5, C2, E1, F3	E4	E4	B4	A4, C4, F2, F3	F1	B2, C2, E2	C3, E1	C4, D5	C5, C6, E3	F3	F3	B3	F2, F3	A3, A4	D2, F2	A4, F2	B1, B2, B3, B5	B4	B2